

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลง การปฏิบัติงานที่กำหนด

A Blended Flipped Classroom Learning Model to Develop Academic Achievement according to the Specified Performance Agreement

Received : 18 ก.ค. 2568 Revised : 6 ส.ค.2568 Accepted : 19 พ.ย. 2568

วารุณี เอี่ยมอารมณ¹Warunee lemarrom¹¹ แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10160¹ Accounting Department, Thonburi Commercial College, Bangkok 10160

* Corresponding Author: Email : warunee.iem@panitthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด 2) พัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ที่พัฒนาขึ้น และ 4) ติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยเริ่มแรกเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านฯ ที่ได้ข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารตำรา บทความวิชาการ หลังจากนั้นพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งตามรูปแบบเพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้กับกลุ่มประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 1 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบประเมินความเหมาะสม 3) แบบประเมินคุณภาพ 4) แบบทดสอบ และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น และค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด พบว่า ได้กระบวนกรที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน 9 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียมการสอน

(Input) องค์ประกอบที่ 1 วางแผน: จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 บันทึก: สร้างห้องเรียนออนไลน์ จัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน (Process) องค์ประกอบที่ 1 แชนจ์: ผู้สอนส่งสื่อออนไลน์ผ่านห้องเรียนออนไลน์ ผู้เรียนเรียนรู้ภาคทฤษฎี ตามแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5 P องค์ประกอบที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้: การเรียนภาคปฏิบัติในห้องเรียน 3) ขั้นตอนประเมินผลการเรียนรู้ (Output) องค์ประกอบที่ 1 ทดสอบภาคทฤษฎี องค์ประกอบที่ 2 ทดสอบภาคปฏิบัติ และ 4) ขั้นตอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome) องค์ประกอบที่ 1 ทดสอบปลายภาค ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 2 ประเมินผลการเรียน (Grade) องค์ประกอบที่ 3 เปรียบเทียบผลการเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อตกลงการพัฒนางาน (PA) โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

2. ผลการพัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 พบว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบ่งเป็น 7 หน่วย มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ องค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกันทุกหัวข้อ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ดำเนินการครบถ้วนตามรูปแบบ ผู้เรียนจัดทำ mind mapping และส่งผลงานคิดเป็นร้อยละ 100

4. ผลการติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎีร้อยละ 87.40/86.72 ภาคปฏิบัติ ร้อยละ 75.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 จัดการเรียนรู้อบรมครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามเวลาของหลักสูตร และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน, ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1, การเรียนรู้ด้วยตนเอง 5 P

Abstract

This research aimed to: 1) develop and evaluate the appropriateness of a blended flipped classroom learning model to enhance academic achievement in line with the specified performance agreement (PA), 2) develop and assess the quality of self-learning module for the course Intermediate Accounting 1, 3) Implement the developed blended flipped classroom learning model to improve academic achievement according to the (PA), and 4) monitor and evaluate the implementation outcomes of the model. This study employed a research and development (R&D) design. The initial phase involved developing R&D and evaluating the model based on the analysis of related problems and needs, as well as the review of relevant literature and academic articles. Subsequently, a self-learning module for the Intermediate Accounting 1, an integral component of the model, was created and implemented with the research population, comprising 37 students in the first-year Diploma in Accountancy Program at Thonburi Commercial College. The research instruments included: 1) questionnaire, 2) appropriateness assessment form, 3) quality assessment form, 4) achievement tests, and 5) satisfaction surveys. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, reliability, and consistency index.

The research results revealed that:

1. The developed blended flipped classroom learning model featured four interconnected stages with nine components: (a) Preparation (Input) – planning the learning process and creating an online classroom with self-learning modules; (b) Instructional Process (Process) – sharing online learning resources for theoretical study based on the 5P self-learning approach and conducting knowledge sharing and face-to-face practical sessions; (c) Learning Evaluation (Output) – assessing theoretical and practical knowledge; and (d) Learning Outcomes Evaluation (Outcome) – conducting final examinations, grading, and comparing results with the PA benchmarks. The model was rated at the highest level of appropriateness across all criteria.

2. The self-learning module for Intermediate Accounting 1, consisting of seven units, was rated as highly appropriate across all evaluation criteria, with consistent alignment between its components.

3. Implementation of the model was fully consistent with the designed process, with 100% of students completing mind maps and submitting their work.

4. The follow-up evaluation revealed that the average theoretical scores were 87.40/86.72 percent, and the practical scores were 75.45 percent exceeding the set benchmarks. All students achieved a final grade of 2 or higher, and the curriculum was fully delivered within the allotted timeframe. Learner satisfaction was rated at the highest level.

Keywords: blended flipped classroom learning model, self-learning module for Accounting Intermediate 1, 5 P self-learning

1. บทนำ

การจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล ด้านที่ 2 ด้านความรู้ ด้านที่ 3 ด้านทักษะ และด้านที่ 4 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ [1] จึงต้องจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะความเข้าใจทั้งทางทฤษฎี ทางเทคนิค ทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และความคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาในงานในอาชีพได้ และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

การศึกษาในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ด้วยตนเองและมีบทบาทที่แอกทีฟผู้เรียนจะต้องมีทักษะการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ (Learning and Innovation Skills) หมั่นฝึกฝนพัฒนาตัวเอง เรียนให้เกิดทักษะด้วยการเรียนโดยการปฏิบัติ (Learning By Doing) มีทักษะ 4C คือ Communication, Collaboration, Creativity และ Critical Thinking [2] เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา และที่ขาดไม่ได้คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ค้นพบและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น มีอิสระในการเรียนรู้

จากแหล่งและสถานการณ์ที่แตกต่างกันทั้งในและนอกห้องเรียน การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์และเป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้เรียนแต่ละคน [3] ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง และเน้นให้มีส่วนร่วมและฝึกประสบการณ์ด้วยตนเองให้มากที่สุด

การเรียนรู้ในยุคความปกติถัดไป (Next normal) เมื่อความปกติใหม่ อันเนื่องมาจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน กอปรกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทำให้ผู้คนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการเรียนรู้ จนกลายเป็นวิถีมาตรฐานหรือวิถีปกติในการดำเนินชีวิต ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้ระบบการศึกษาต้องเร่งปรับตัวให้สอดคล้องกับรูปแบบที่สลับซับซ้อนของสังคมมากยิ่งขึ้น ความท้าทายในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมุ่งไปที่การออกแบบการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ เพื่อก้าวข้ามการเรียนรู้ระหว่างรอยต่อในช่วงเปลี่ยนผ่าน ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิผลสูงสุด [4] การเรียนรู้ในยุคความปกติถัดไป จึงควรมีลักษณะเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความยืดหยุ่นและให้ความอิสระในการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) การเรียนรู้แบบห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom) การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online learning) การเรียนรู้โดยใช้โมบายเลิร์นนิ่ง (Mobile learning) การเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) การเรียนรู้แบบไฮบริด (Hybrid learning) เป็นต้น [5]

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนจากบรรยายหน้าชั้น เป็นทบทวนเนื้อหาที่บ้านผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผู้เรียนศึกษาล่วงหน้าแล้วทำกิจกรรมในชั้นเรียน ผู้สอนออกแบบการสอนและให้คำแนะนำ (Coaching) ประเมินผลการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้ ประยุกต์ความรู้ การลงมือปฏิบัติจริง และสร้างทักษะการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตสำหรับศตวรรษที่ 21 [6] จากการศึกษาผลการพัฒนาการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมีผลดีมีเดียผ่าน Google Classroom ของ [7] พบว่าการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านผ่าน Google Classroom มีประสิทธิภาพสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนี้ นอกจากนี้ ยังนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยมีการนำมาใช้ร่วมกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่ง [8] พบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ดีขึ้นหลังจากการใช้รูปแบบนี้ คณะแผนการเรียนในและนอกห้องเรียนก็สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เป็นรายวิชาเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหามาก เนื้อหาทุกเรื่องเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีที่มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา และมีการคำนวณประกอบ ซึ่งแต่ละเรื่องมีความซับซ้อนแตกต่างกัน ใช้เวลาในการคำนวณมาก สร้างความเบื่อหน่ายทั้งการเรียนและการทำแบบฝึกหัด ผู้สอนใช้เวลาในการสอน

เนื้อหาด้านทฤษฎีด้วยการบรรยายประกอบการอธิบายทุกหัวข้อเรื่อง ทำให้เวลาจัดการเรียนรู้ให้ครบเนื้อหา มีไม่เพียงพอ ส่งผลให้ทักษะด้านการบัญชีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 จึงไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่วิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 สาขาวิชาการบัญชี ควรจะปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีการเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์ และการประยุกต์ความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหาโจทย์หรือการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติถัดไป รวมถึงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด นอกจากนี้จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะแล้ว ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

2.2 เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ที่พัฒนาขึ้น

2.4 เพื่อติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ที่พัฒนาขึ้น

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ **มาก** ขึ้นไป

3.2 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับ **มาก** ขึ้นไป และค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระดับ 0.6 ขึ้นไป

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ภาคทฤษฎีมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ไม่ต่ำกว่า 80/80 ภาคปฏิบัติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

3.4 ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีผลการเรียนตามเกณฑ์สถานศึกษากำหนด (เกรด 2) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

3.5 ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในระดับ **มาก** ขึ้นไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ด้วยกระบวนการศึกษาอย่างมีระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 การสร้างและพัฒนานวัตกรรม ดังนี้

4.1.1 (ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน การคิดแบบมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และวิธีสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง การคิดวิเคราะห์ และประยุกต์ความรู้เพื่อใช้แก้ปัญหาโจทย์หรือการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ซึ่งผู้วิจัยได้นำระบบการเรียนการสอน IPOO (Input Process Output Outcome) มาเป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผสมผสานกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน 4 ชั้น (ชั้นวางแผน ชั้นบันทึก ชั้นแชร์ ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

3) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

4.1.2 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

1) พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เริ่มต้นโดยวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา กำหนดหัวข้อเรื่อง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา สื่อ PowerPoint และ ClassPoint แบบฝึกปฏิบัติตามใบมอบหมายกิจกรรมแบบทดสอบ และใบทดสอบภาคปฏิบัติ

2) ประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเป้าหมายตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มเป้าหมายในการประเมินความสอดคล้องและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ คุณวุฒิระดับปริญญาเอก ด้านการบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา หรือด้านการบัญชี จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 สาขาวิชาการบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 7 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก และภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 53 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบัญชี จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลอง (Try out) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 1 แผนกวิชาการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 6 เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง (Implement) ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 1 แผนกวิชาการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 37 คน

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.3.1 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

4.3.2 แบบประเมินความเหมาะสม (ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

4.3.3 แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

4.3.4 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

4.3.5 แบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4.4 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยตามหลักวิชาการ

4.4.1 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert เมื่อสร้างเสร็จนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของรายการประเมิน โดยมีผลการประเมินสอดคล้องกับหัวข้อประเมินทุกรายการ แล้วจึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4.4.2 แบบประเมินความเหมาะสม (ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ งานวิจัย และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดทำแบบประเมินความเหมาะสม (ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของรายการประเมิน โดยมีผลการประเมินสอดคล้องกับหัวข้อประเมินทุกรายการเช่นเดียวกัน จากนั้นนำแบบประเมินพร้อม (ร่าง) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประเมินความเหมาะสมต่อไป

4.4.3 แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การประเมินผลความเหมาะสมภาพรวมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert หลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

ส่วนที่ 2 การประเมินผลความสอดคล้องรายการต่าง ๆ ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

- การประเมินความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องกับหน่วยการเรียนรู้/ตอน
- การประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับหัวข้อเรื่อง
- การประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา/ทักษะกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- การประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- การประเมินความสอดคล้องระหว่างใบมอบหมายกิจกรรมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- การประเมินความสอดคล้องของรายการประเมินใบทดสอบภาคปฏิบัติ

แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของรายการประเมิน โดยมีผลการประเมินสอดคล้องกับหัวข้อประเมินทุกรายการ

เช่นเดียวกัน จากนั้นนำแบบประเมินพร้อมชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ต่อไป

4.4.4 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert เมื่อสร้างเสร็จนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เช่นเดียวกัน ตรวจสอบคุณภาพว่ามีความเหมาะสม แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการติดตามไปวิเคราะห์และสรุปผล

แบบประเมินที่ใช้รูปแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด [9] ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบประเมินส่วนที่เป็นการประเมินความสอดคล้อง เป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ย 0.6 ขึ้นไป

4.4.4 แบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แบ่งเป็นแบบทดสอบภาคทฤษฎี ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก รายหน่วย รวมทั้งสิ้น 80 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ รายหน่วย รวมทั้งสิ้น 9 ข้อ แบบทดสอบผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แบบทดสอบภาคทฤษฎีได้นำไปหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Kuder Richardson ใช้สูตร KR-21

4.5 การวิจัยและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

4.5.1 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนดที่พัฒนาขึ้น เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการทดลองแบบกลุ่มย่อย จำนวน 10 คน และทดลองภาคสนาม จำนวน 30 คน กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง รวบรวมจัดเก็บข้อมูลการทำแบบทดสอบ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบด้วยวิธีของ Kuder Richardson ใช้สูตร KR-21 และหาประสิทธิภาพจากการทดลองใช้ นำผลที่ได้มาปรับปรุงรูปแบบและชุดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์

4.5.2 นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (Implement) ไปใช้กับกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยดำเนินการดังนี้

1) ประชุมชี้แจงวิธีการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2) นำผู้เรียนเข้าห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom “Intermediate Acc 1”

3) จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่ละหน่วยการเรียนรู้

4) ติดตามและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ (Evaluation)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ผลการประเมินมีดังนี้

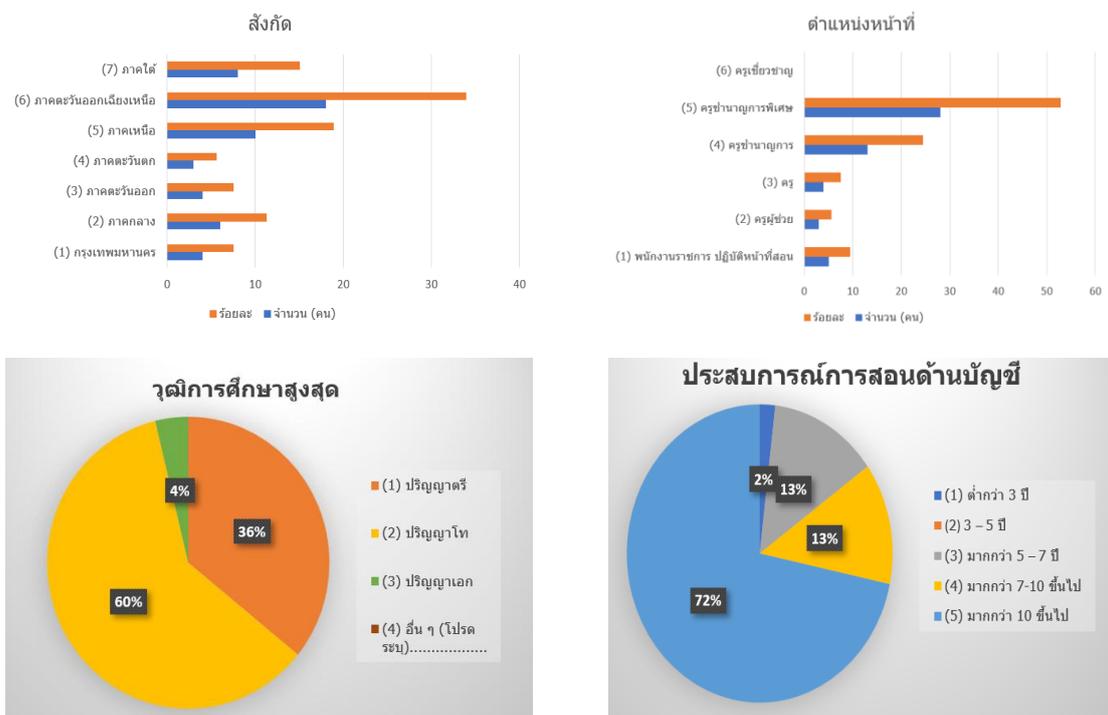
การทดสอบประสิทธิภาพ E₁/E₂ โดยเกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎี (E₁/E₂) ไม่ต่ำกว่า 80/80 และเกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ด้วยการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ที่ละหน่วยการเรียนรู้การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เพื่อวัดผลการเรียนของผู้เรียน (grade) ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนดของหลักสูตร

ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

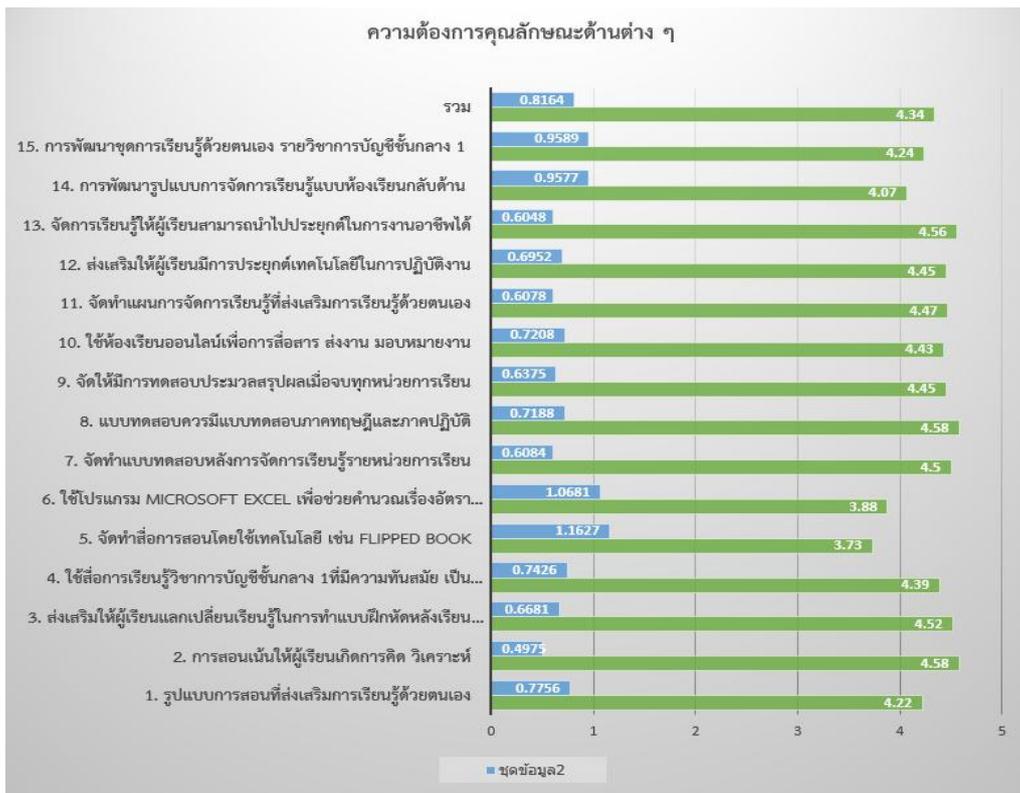
5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

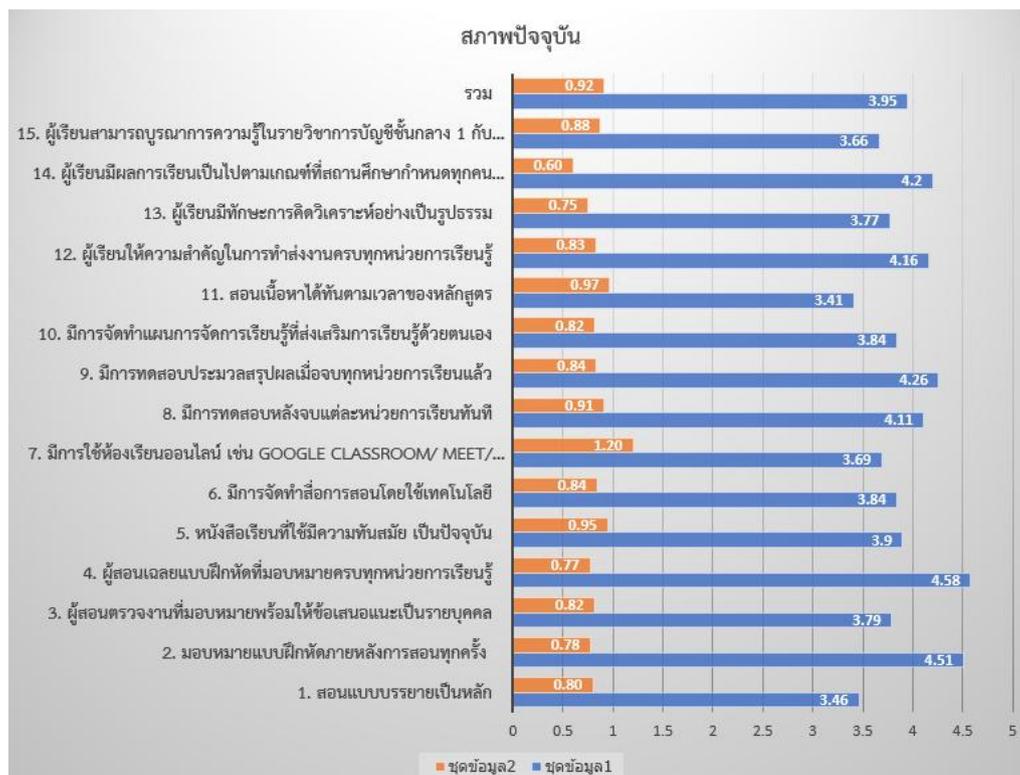
5.1.1 ผลการศึกษาศาภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด มีผลสรุปดังภาพที่ 1-3 ดังนี้

ภาพที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพที่ 2 ผลสรุปสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

ภาพที่ 3 ผลสรุปความต้องการคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.=0.91) โดยด้านการสอนเนื้อหาได้ทันตามเวลาของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.41$, S.D.=0.96) และสอนแบบบรรยายเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.79) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ด้านความต้องการคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.=0.91) โดยด้านการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.49) แบบทดสอบควรมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.71) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ในการทำงานอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.60) ส่งเสริมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.66) และจัดทำแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้รายหน่วยการเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.60) อยู่ในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา มีปริมาณมาก แบบฝึกหัดมาก ไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดตามหลักสูตร เกิดปัญหาการสอนไม่ทัน ต้องเร่งสอนเพื่อให้จบเนื้อหา ครูไม่มีเวลาในการเฉลยแบบฝึกหัดอย่างละเอียด

2. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนสายอาชีพไม่ใช่เด็กหัวกะทิ พื้นความรู้การบัญชีเบื้องต้น ความสามารถด้านสติปัญญาและทักษะไม่เท่ากัน บางคนมีความรู้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนทำให้ครูผู้สอนต้องใช้เวลาที่นานกว่าปกติในการฝึกฝนให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงเกิดความเบื่อหน่าย รวมถึงปัญหาการติดเกมและการใช้สมาร์ทโฟน ขาดการทบทวนบทเรียนและการทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

3. ด้านสื่อและอุปกรณ์สนับสนุนการเรียน ขาดความทันสมัย สื่อที่ทันสมัยทางออนไลน์ด้านบัญชีมีน้อย โดยเฉพาะหนังสือเรียนระดับ ปวส. ปรับเปลี่ยนไม่ทันกับมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

4. การบูรณาการร่วมกับวิชาอื่นๆ การประยุกต์ใช้ความรู้กับวิชาอื่น ๆ มีค่อนข้างน้อย
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาสื่อการสอน ทบทวนเนื้อหา หนังสือเรียนให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานรายงานทางการเงินและมาตรฐานการบัญชีที่เป็นปัจจุบัน และควรพัฒนาให้มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2. ควรนำสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือเกมมาช่วยให้มีความเข้าใจมากขึ้น

3. ควรมีการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปรายวิชาชั้นกลาง 1 หรือชุดนวัตกรรมที่ใช้กับผู้เรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

4. ควรจัดทำคลิปการสอนเป็นบท ๆ หรือแต่ละเรื่อง อาจจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

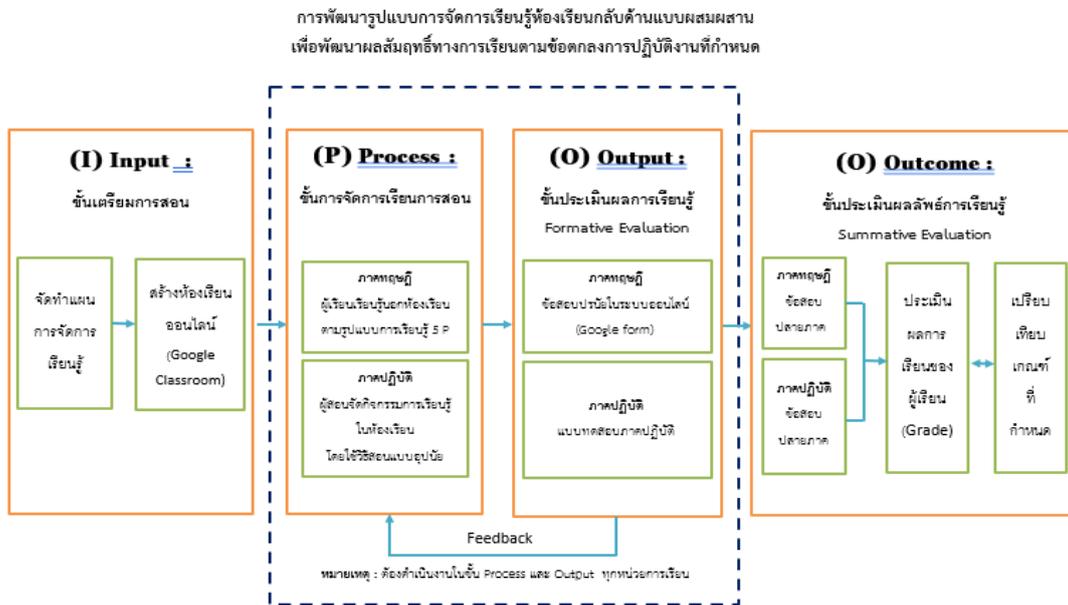
5. ควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงทักษะในการปฏิบัติงานของผู้เรียน

6. เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้า นำเสนอผลงานในชั้นเรียน และเพิ่มเติมคำศัพท์เฉพาะทางการบัญชีลงไปในเรื่องรายวิชาเพื่อได้ฝึกศัพท์ภาษาอังกฤษ

7. ควรจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษามีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือระหว่างเด็กเก่งและอ่อน

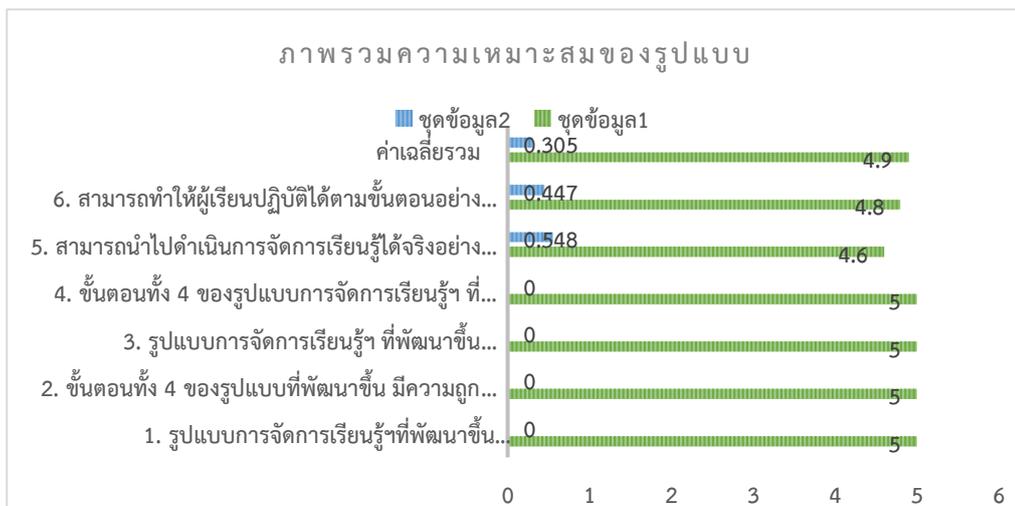
5.1.2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ผลการศึกษาศาภาพปัญหา และศึกษาจากตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามภาพที่ 4

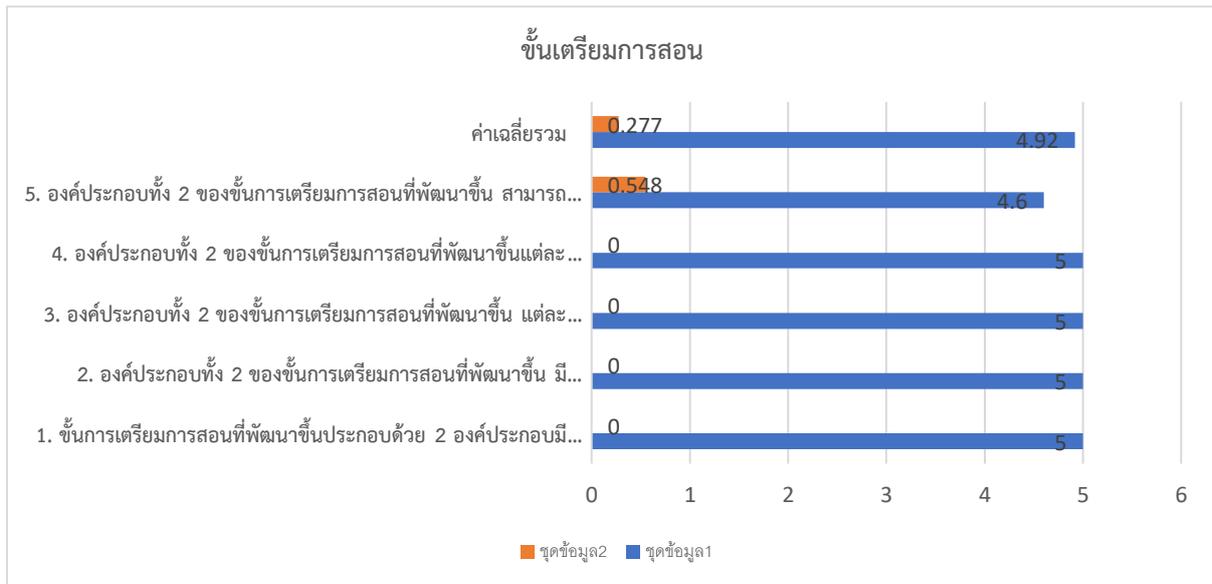
ภาพที่ 4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

5.1.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด โดยผู้เชี่ยวชาญ แสดงดังภาพที่ 5-9

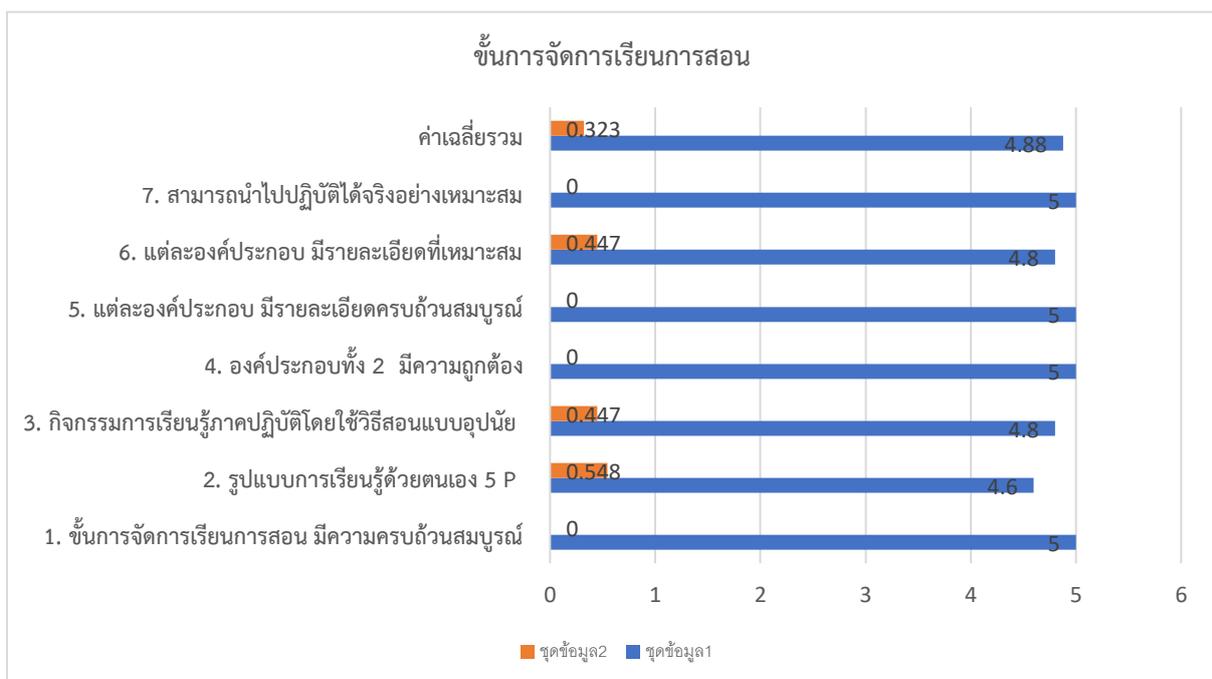
ภาพที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

จากภาพที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานฯ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, $S.D.=0.3$)

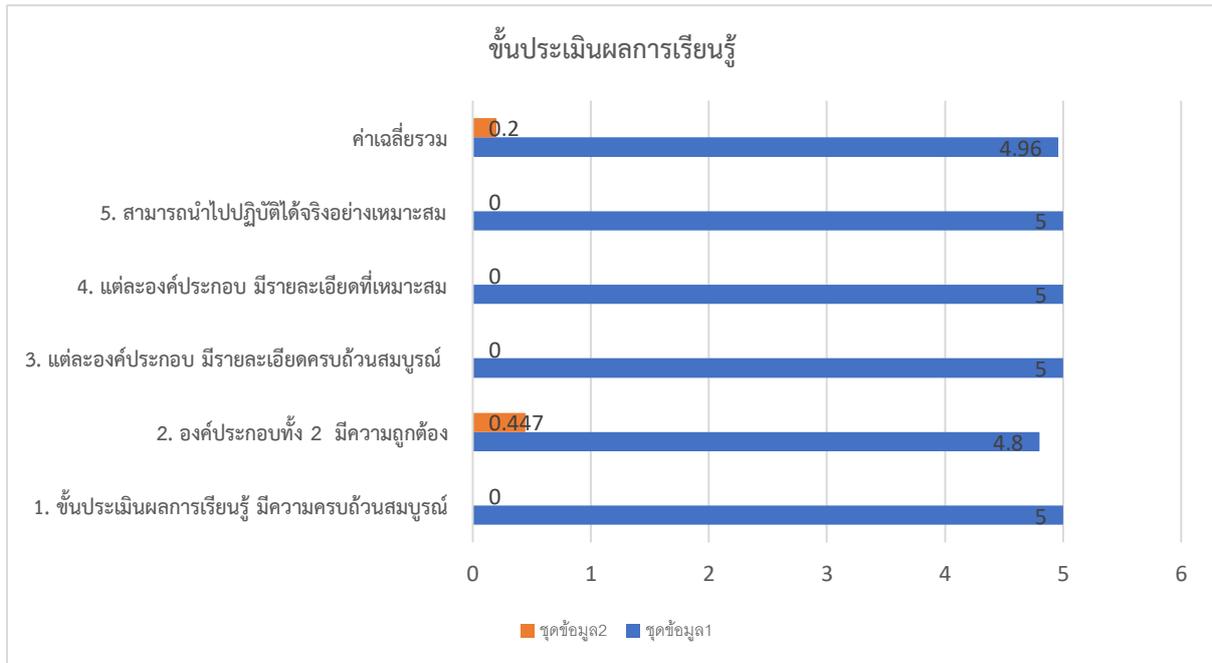
ภาพที่ 6 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ชั้นเตรียมการสอน

จากภาพที่ 6 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ชั้นเตรียมการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, $S.D.=0.27$)

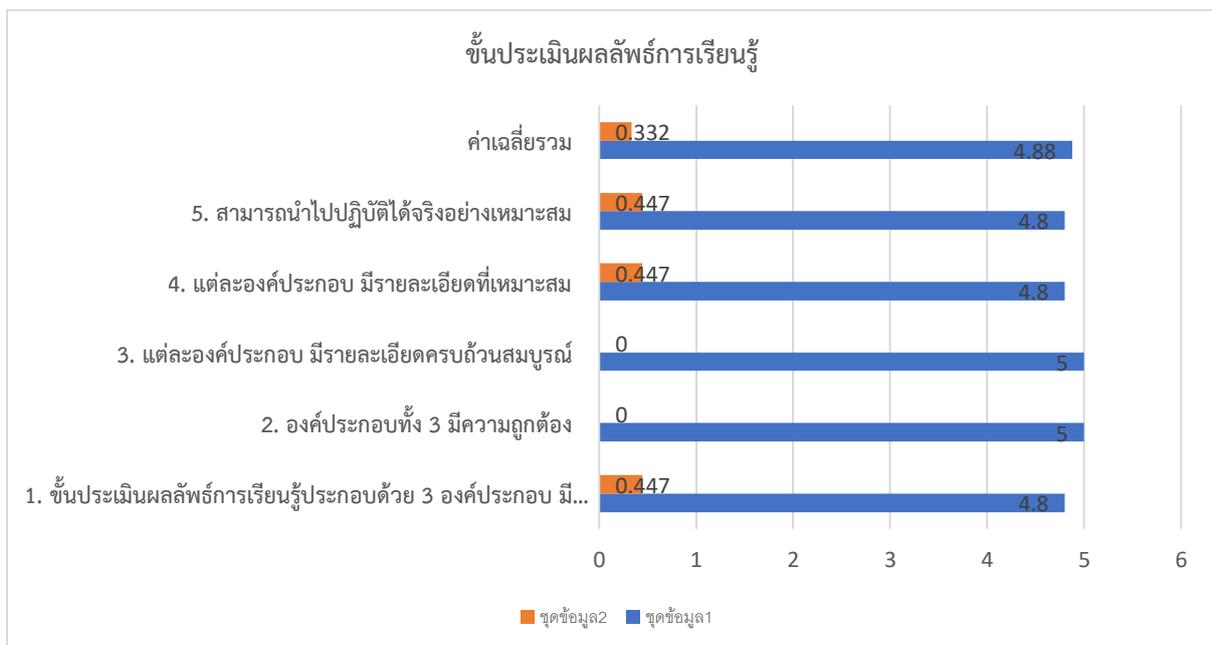
ภาพที่ 7 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ชั้นการจัดการเรียนการสอน

จากภาพที่ 7 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ **ชั้นการจัดการเรียนการสอน** มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D.=0.32)

ภาพที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ **ชั้นประเมินผลการเรียนรู้**

จากภาพที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ **ชั้นประเมินผลการเรียนรู้** มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$, S.D.=0.20)

ภาพที่ 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ **ชั้นประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้**

จากภาพที่ 9 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ชั้นประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88, S.D.=0.33$)

5.2 ผลการพัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

5.2.1 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 แบ่งเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กรอบแนวคิดรายงานทางการเงิน 2) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 3) ลูกหนี้และตัวเงินรับ 4) สินค้าคงเหลือ 5) เงินลงทุน 6) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ 7) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น โดยจัดทำในรูปแบบเอกสารและ Flipbook ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 QR code ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.2.2 ผลการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แบบประเมินที่นำไปใช้ประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาขึ้น ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผลการประเมินสอดคล้องกับหัวข้อประเมินทุกข้อ ผลการประเมินแสดงดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

จากภาพที่ 11 ผลการประเมินความเหมาะสมชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87, S.D.=0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการประเมินความสอดคล้องรายการประเมินต่าง ๆ ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า รายการประเมินทุกรายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.6 ทุกรายการ

5.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ที่พัฒนาขึ้น

5.3.1 ผลการดำเนินการขั้นเตรียมการสอน (Input)

5.3.1.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ภาพที่ 12 แสดงเอกสารประกอบการวิเคราะห์

ภาพที่ 13 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ (MIAP)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

5.3.1.2 สร้างห้องเรียนออนไลน์ (Google Classroom) รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

5.3.2 ผลการดำเนินการขั้นการจัดการเรียนการสอน (Process)

5.3.2.1 จัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ 5 P กำหนดให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเข้าชั้นเรียนจนกว่าจะมีผลคะแนนทดสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ผู้เรียนมีการทำผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100 ภายหลังการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนได้จัดทำ mind mapping ส่งผ่านห้องเรียนออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 100 เช่นเดียวกัน

5.3.2.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนภาคปฏิบัติ ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสิ่งที่ได้ศึกษา ผู้สอนเป็นผู้ถามนำหรือกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้เรียนทำแบบฝึกปฏิบัติตามใบมอบหมายกิจกรรมที่ครูมอบหมาย ผู้เรียนมีการทำและส่งผลงานครบถ้วนทุกหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.40

5.3.3 ผลการดำเนินการขั้นประเมินผลการเรียนรู้ (Output)

ตารางที่ 11 ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของผู้เรียน (n = 37)

รายการ	คะแนนเต็มรวม	คะแนนรวมที่ได้	เฉลี่ยร้อยละ
1. คะแนนแบบทดสอบภาคทฤษฎี	2,960	2,567	86.72
2. คะแนนแบบทดสอบภาคปฏิบัติ	4,440	3,367	75.45

5.3.4 ผลการดำเนินการขั้นประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome)

5.3.4.1 ทดสอบปลายภาค ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบปลายภาค ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

(n = 37)

รายการ	คะแนนเต็มรวม	คะแนนรวมที่ได้	เฉลี่ยร้อยละ
1. คะแนนทดสอบภาคทฤษฎี	1,850	1,536	83.03
2. คะแนนทดสอบภาคปฏิบัติ	1,110	860	77.48

5.3.4.2 ผลการเรียนรู้ (Grade) รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ประจำปีการศึกษา 1/2567 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 มีผลการเรียนแสดงดังภาพที่ 14

ภาพที่ 14 แสดงสัดส่วนผลการเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

5.3.4.3 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อตกลงการพัฒนางาน (PA) ที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าเกรด 2 พบว่าผลการเรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้น ปวส.1 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ประจำปีการศึกษา 1/2567 จำนวน 37 คน มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.4 ผลการติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

5.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ผลการประเมินมีดังนี้

5.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ประเมินผลโดยการทดสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2 แบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.40/86.72 และภาคปฏิบัติ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.45 (ตารางที่ 11) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.4.1.2 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ระบบเกรดแบ่งตามเกณฑ์ของสถานศึกษา มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รายละเอียดดังภาพที่ 5

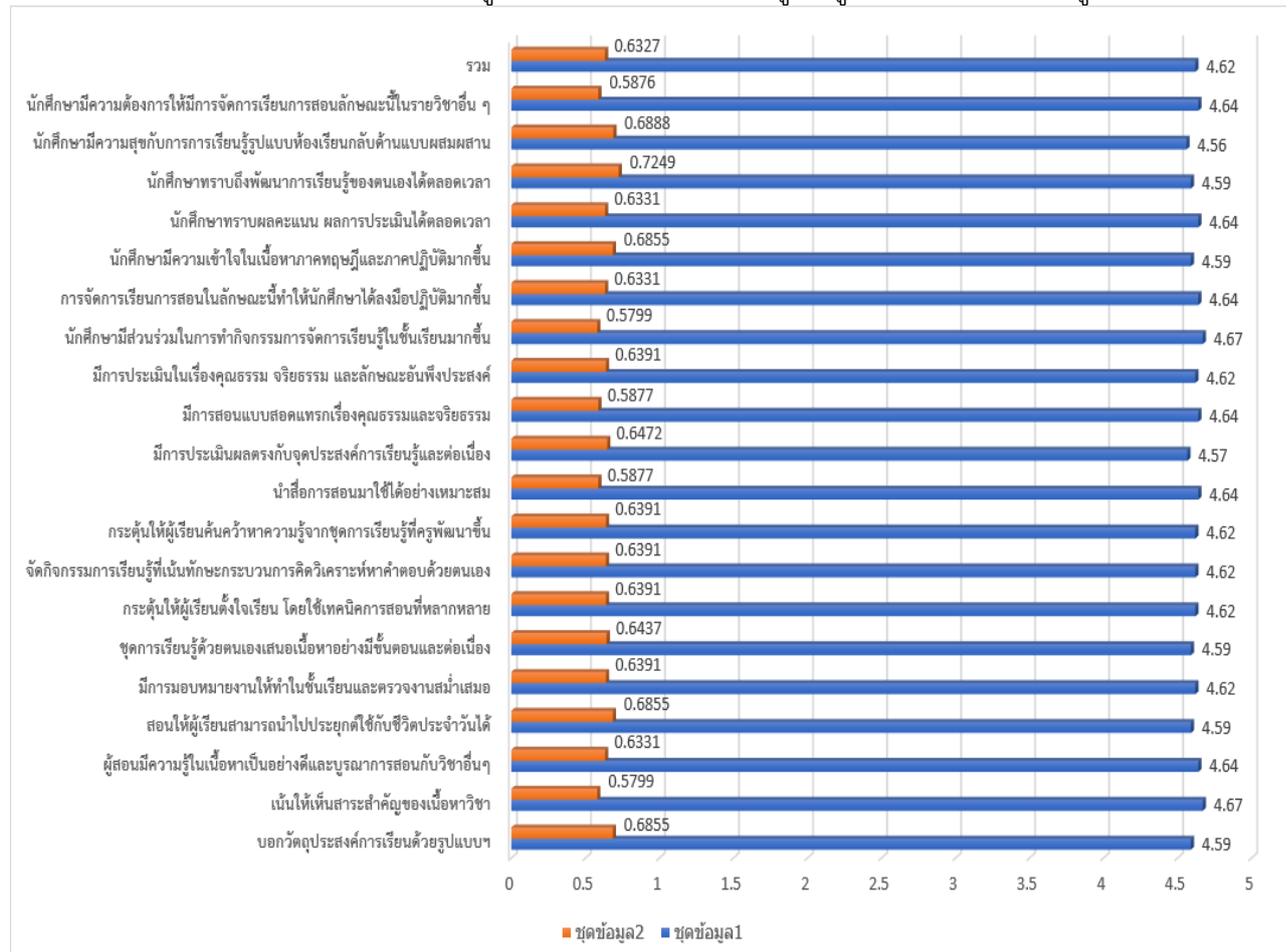
5.4.1.3 ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนดของหลักสูตร

1) การเรียนรู้ด้วยตนเองภาคทฤษฎี มีการทำแบบทดสอบภาคทฤษฎีก่อนเข้าเรียนรู้ภาคปฏิบัติในชั้นเรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100 ภายหลังการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนได้จัดทำ mind mapping ส่งผ่านห้องเรียนออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 100 เช่นเดียวกัน

2) การเรียนรู้ภาคปฏิบัติในห้องเรียน ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียน ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนด

3) ความสามารถในการแก้ปัญหาโจทย์ ผู้เรียนมีการทำใบมอบหมายกิจกรรมและส่งผลงานครบถ้วนทุกหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 100

5.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 16 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนารายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียกระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

1) ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการออกแบบการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ที่มีเนื้อหาหนัก ระยะเวลาเรียนมีจำกัด กอปรกับผู้เรียนติดสมาร์ทโฟน หากปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองผ่านการใช้สมาร์ทโฟนที่ถนัด จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับข้อมูลการศึกษา โดยนำระบบการเรียนการสอน IPOO มาเป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผสมผสานกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน 4 ชั้น (ชั้นวางแผน ชั้นบันทึก ชั้นแชร์ ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้) และแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จนได้ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนของรูปแบบพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) ผลการพัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียน 1) ใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน ตามแนวคิดของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 2) มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 และ 3) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ แบ่งเนื้อหาเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กรอบแนวคิดรายงานทางการเงิน 2) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 3) ลูกหนี้และตัวเงินรับ 4) สินค้าคงเหลือ 5) เงินลงทุน 6) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ 7) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น แต่ละหน่วยประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ แนวตอบกิจกรรม ใบมอบหมายกิจกรรม แบบทดสอบภาคทฤษฎี ใบทดสอบภาคปฏิบัติ สื่อเพาเวอร์พอยต์ Class point และแผนการสอน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ การประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.8-1.0 ทุกรายการ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ที่พัฒนาขึ้น มีผลการดำเนินการดังนี้

ขั้นเตรียมการสอน (Input) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ขั้นการจัดการเรียนการสอน (Process) ผู้เรียนเรียนรู้นอกห้องเรียนด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5 P ผู้เรียนร้อยละ 100 ทำแบบทดสอบก่อนเข้าเรียนภาคปฏิบัติในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และทำ mind mapping ส่งผ่านห้องเรียนออนไลน์

ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ (Output) ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบรายหน่วยการเรียนรู้ภาคทฤษฎีเฉลี่ยร้อยละ 86.72 ภาคปฏิบัติเฉลี่ยร้อยละ 75.45

ขั้นประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome) ผู้เรียนมีคะแนนทดสอบปลายภาค ภาคทฤษฎีเฉลี่ยร้อยละ 83.03 และภาคปฏิบัติของผู้เรียนเฉลี่ยร้อยละ 77.48 ผลการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100

4) ผลการติดตามและประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ประเมินผลโดยการทดสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2 แบ่งเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.40/86.72 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.45 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

- ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ระบบเกรดแบ่งตามเกณฑ์ของสถานศึกษา มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าเกรด 2 พบว่า ผู้เรียนมีผลการเรียน (grade) อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

- ความครบถ้วนของเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนดของหลักสูตร พบว่าจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

6.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญในการนำมาอภิปรายผลดังนี้

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างและองค์ประกอบของห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนำระบบการเรียนการสอน IPOO มาเป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบ ผสมผสานกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน 4 ขั้นตอน และแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ [17] ที่นำเสนอแนวคิดวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน 4 ขั้นตอน งานวิจัยของ [8] ที่นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง และ [10] ที่นำเสนอขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม โดยผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์ตามกรอบระบบการเรียนการสอน IPOO เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบ พัฒนาโครงการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ การทดลองใช้ จนถึงการประเมินผล จากนั้นจึงทำการพัฒนารูปแบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และยังช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น เป็นไปตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการเรียนรู้ในยุคปกติถัดไป สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาแบบการจัดการสอนของ [11] และ [12] ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนดที่พัฒนาขึ้น มีผลการประเมินความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) การพัฒนาและประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 เพื่อนำไปใช้ในขั้นการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เริ่มต้นจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชา กำหนดวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หัวข้อเรื่อง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใบเนื้อหา ใบลำดับขั้นตอน ใบมอบหมายงาน (ภาคทฤษฎี) ใบสั่งงาน (ภาคปฏิบัติ) และแบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพและทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครบถ้วน สมบูรณ์ หากคุณภาพแบบทดสอบแล้วนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริง

ทั้งนี้ จากกระบวนการที่ครบถ้วนสมบูรณ์ดังกล่าว เมื่อนำไปใช้จริงจึงส่งผลให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ในขั้นตอนการนำไปใช้จริง (Implementation) มีผลสัมฤทธิ์ภาคทฤษฎี E_1/E_2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 87.40/86.72 ภาคปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 75.45 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้สอดคล้องกับแนวคิดของ [13] ที่กล่าวว่าสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้น ต้องมีการนำไปทดสอบประสิทธิภาพใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา เพื่อดูว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ สามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

3) การจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และการดำเนินการขั้นประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทุกขั้นตอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยภาคทฤษฎี ร้อยละ 87.40/86.72 ภาคปฏิบัติร้อยละ 75.45 สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อสรุปผลการเรียนพบว่า อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงการเรียนรู้ในยุคปกติถัดไปที่นอกจากจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้ว ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่นับเป็นวิธีการเรียนรู้ยุคปกติถัดไป ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ต่อไป สอดคล้องกับ[8] ที่ได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง และ[10] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 [14] ได้เสนอบทความวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้เป็นทีม หมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับนิสิตปริญญาตรี เสนอให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อช่วยตอบสนองการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ และ[4] เสนอบทความวิจัยเรื่องห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) : การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในยุคความปกติถัดไป โดยเสนอว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ช่วยสร้างเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อก้าวไปสู่การเรียนรู้ในยุคความปกติถัดไป (Next normal) ได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึง [18] ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพของหลักสูตรการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการใช้หลักการห้องเรียนกลับทางในการฝึกอบรมแพทย์ตมยาสลบ ชั้นปีที่ 1” พบว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการใช้หลักการห้องเรียนกลับทางเพิ่มแรงจูงใจและเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ กลุ่มผู้เรียนนวัตกรรมแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจและการใช้เวลาในการศึกษาเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ได้รับความรู้ทางทฤษฎีมากขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

4) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 ตามรูปแบบที่พัฒนาพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ อาจเป็นผลมาจากผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนการเรียน มีการทำแบบทดสอบภายหลังการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียน ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดความท้าทายที่จะรู้ผลลัพธ์ที่แท้จริงของแบบทดสอบ กอปรกับเมื่อเข้าชั้นเรียน แทนที่จะต้องฟังการบรรยายยาว ๆ จากผู้สอน เปลี่ยนเป็นการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น ทำให้มีเวลาในการทำแบบฝึกปฏิบัติมากขึ้น สามารถทบทวนและติดตามหาผลลัพธ์ได้ทันทีในชั้นเรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ[15] ที่เสนอบทความวิจัยเรื่อง ผลของรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์กลับด้านร่วมกับกิจกรรม

การเรียนรู้เชิงรุกต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ด้านพฤติกรรมผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและแสดงความกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมทุกกิจกรรมตามที่ผู้สอนมอบหมายเป็นอย่างดี บทบาทของผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Facilitator) หรือ ใช้เทคนิคการสอนแบบการโค้ช (Coaching) ทำให้ผู้เรียนร้อยละ 95 แสดงออกถึงการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learner) และเรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) บรรยายภาพการเรียนรู้ มีความเป็นกัลยาณมิตร ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กระตุ้นให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และ[19] ได้ทำการวิจัยเรื่อง Enhancing Student Engagement Using the Flipped Classroom ผลการวิจัยพบว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นนวัตกรรมการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินว่าห้องเรียนกลับด้านมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการสอนแบบดั้งเดิม และกระบวนการนี้สร้างความสำเร็จทั้งสำหรับอาจารย์และนักศึกษา

6.3 ข้อเสนอแนะ

1) ครูผู้สอนรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน ไปเป็นแนวทางในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาเรื่องเวลาเรียนที่มีจำกัด ให้สามารถสอนได้ทันตามกำหนดเวลาหลักสูตร ปรับวิธีเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอิสระในการเรียนรู้ เรียนรู้ผ่านการใช้สมาร์ตโฟนที่ถนัด ตามแนวทางเรียนที่มีความสุข การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การเรียนโดยการปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1

2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อตกลงการปฏิบัติงานที่กำหนด ไปออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การแก้ปัญหาโจทย์หรือการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง โดยประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการฝึกอาชีพในอนาคตตามหลักสูตรต่อไป

3) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และเตรียมความพร้อมสำหรับครูที่มีความสนใจในการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาของผู้เรียน

4) ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบที่หลากหลายขึ้น เช่น คลิปการสอน วีดีโอ โปรแกรม Excel ช่วยคำนวณ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). [ออนไลน์] หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ กลุ่มอาชีพการเงินและการบัญชี สาขาวิชาการบัญชี. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. [สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2568]. จาก <https://shorturl.asia/1PW0h>
- [2] เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, วุฒิชัย เนียมเทศ, และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2559). ทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา 21st (Century Skills: A

- Challenge for Student Development). วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2559 หน้า 208-222
- [3] กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว.
- [4] เชนฐรัฐ กงรัตน์. (2565). ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom): การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในยุคความปกติถัดไป (Next Normal). วารสารราชพฤกษ์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2565) 1-15.
- [5] เทพยพงษ์ เศษคิมบง. (2565). การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาสู่ความปกติในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19. วารสารรัชตภาคย์, 15(44), น. 1-13.
- [6] ฐานิตา ลิมวงค์ และ ยุพาภรณ์ แสงฤทธิ์. (2562). ห้องเรียนกลับด้าน: การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills). Mahidol R2R e-Journal, 6(2), 9-17.
- [7] กรวรรณ สีสสม และนพรัตน์ หมี่พลัด. (2560). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ด้วยการบูรณาการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียผ่าน Google Classroom. วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2560.
- [8] กนิษฐา บางภู่มกร. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้แบบนำตนเองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [9] บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- [10] อัจฉรา เขยเชิงวิทย์. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [11] ทิศนา ขมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [12] ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด ทักษะและการนำไปใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [13] ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2556) 7-20.

- [14] ศศิธร นาม่วงอ่อน ทิพรรัตน์ สิทธิวงษ์ และประหยัด จิระวรพงศ์. (2559). การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้เป็นทีม หมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับนิสิตปริญญาตรี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิจัย ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (มิถุนายน-ตุลาคม 2559) 45-53.
- [15] ศรัณญา จุฬาริ และพันทิพา อมรฤทธิ์. (2564). ผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีที่ 16 ฉบับที่ 21 (มิถุนายน-ตุลาคม 2559) 45-53.
- [16] Bishop & Verleger. (2013 อ้างถึง Wenxia Wu และคณะ, 2016) [online]. Available from: https://hanadaesa.blogspot.com/p/blog-page_4226.html
- [17] Bergman, J. and Sams. (2012). Flip your classroom. [online]. Available from: <https://escolaecofeliz.files.wordpress.com/2015/12/flip-your-classroom.pdf>
- [18] Antoine Marchalot, Bertrand Dureuil, Benoit Veber, Jean-Luc Fellahi, Jean-Luc Hanouzd, Herve´ Dupont, Emmanuel Lorne, Jean-Louis Gerard, and Vincent Compe`re. (2018). Effectiveness of a blended learning course and flipped classroom in first year anaesthesia training. *Anaesth Critical Care & Pain Medecine*. Volume 37, Issue 5, October 2018, Pages 411-415.
- [19] Mary Beth Gilboy, Scott Heinerichs, & Gina Pazzaglia. (2015). Enhancing Student Engagement Using the Flipped Classroom. *Journal of Nutrition Education and Behavior* Volume 47, Issue 1, January–February 2015, Pages 109-114.